

Hoofdstuk 1

‘Niet op blote voeten!’ waarschuwt Dreux. ‘Trek uw hozen en schoenen weer aan, edele vrouwe.’

Genoveva blijft staan en kijkt het hulpje van de geneesheer verbaasd aan. ‘Jij loopt toch ook zonder schoenen in de tuin? De grond is lekker koel onder mijn voeten, daar houd ik van.’

Dreux zet zijn handen in de zij. ‘Maar ú bent de dochter van onze hertog. Kijk dan, uw vlechten zitten vol linten en u draagt een gordel met mooie steentjes erin. Bij zo’n deerntje passen schoenen met houten zolen en een zijden riempje!’ Hij glimlacht verontschuldigend. ‘Ocharme, ik ben maar een geringe jongeman en bovendien nog wees ook.’

Genoveva kijkt even omlaag naar haar jurk. De zachte stof hangt bijna tot op de grond en om haar middel glinsteren glaskraaltjes in allerlei kleuren. Ze haalt haar schouders op. Het is waar, zij is een belangrijke jonge vrouw, maar dat betekent toch niet dat ze niet op blote voeten zou mogen lopen? Ze steekt haar neus de lucht in en haalt diep adem. ‘O, wat ruikt het hier heerlijk!’ Op slag vergeet ze Dreux’ gezanik over haar schoeisel. ‘Venkel, munt, salie, rozemarijn ... ieder kruidje heeft zijn eigen geur, is dat niet verrukkelijk?’

Dreux stoot haar aan. 'Vooruit, edele vrouwe. Trek uw hopen en schoenen alstublieft weer aan.' Hij pakt zijn tenen mandje van de grond en loopt langs haar heen dieper de tuin in.

'Alleen mijn schoenen, Dreux, je weet niet half hoe lastig kousen zijn – ik moet ze helemaal onder mijn jurk vastmaken!'

'Ben ik even blij dat ik geen rijke deerne ben', roept hij haar over zijn schouder toe terwijl hij neerhurkt bij het perkje met pepermuntkruid.

'Waar staan jouw schoenen eigenlijk, Dreux?' vraagt ze terwijl ze langzaam naar hem toeloopt.

'Eh ...' aarzelt hij.

'Bij je baas, de barbier-chirurgijn?'

'Hou op', zegt Dreux opeens een beetje kwaad. 'U snatert en snatert maar ... ik word er tureluurs van. Wilt u per se weten of ik schoenen heb of niet? Nee dus; ik ben zo arm als een straatrat!'

Genoveva schrikt. 'Het spijt me, Dreux, ik zal mijn mond houden en niets meer vragen. Trouwens, het is tijd om naar huis te gaan.' Ze draait zich om en slentert langs de iets verhoogde plantenbedden de tuin weer uit. Bij het rozenpoortje bukt ze zich om haar schoenen aan te trekken.

Terwijl ze daar zo gebukt staat, herinnert ze zich opeens dat moeder een verhaal zou vertellen tegen het vallen van de avond. Bijna vergeten en ze is nog wel zo dol op moeders verhalen! Ze sjort haar lange jurk omhoog en rent ervan-

door. Luid roffelen haar voeten over de houten ophaalbrug van het Grote Huys.

Even later stormt ze moeder kamers binnen. 'Het spijt me, mama. Ik ... was in de tuin. Het was dom van me om te vergeten dat u een verhaal zou vertellen, maar ...' Ze gaat op het krukje zitten uithijgen, met haar rug tegen het kamerhoge tapijt aan de muur. Waarom zegt moeder niets? En waarom is de haard nog niet aan?

'Mama, het spijt me echt dat ik te laat ben. Wees niet boos op mij!' zegt ze nog een keer. Vanuit haar ooghoeken ziet ze hoe moeder haar naaigerei opbergt en knikt. 'Het is al goed', zegt ze. 'Ik zat te peinzen over het verhaal dat ik je wil vertellen. Soms zijn er van die dingen waar ik mijn vinger niet op kan leggen. Een gevoel van naderend onheil ... en dat het met jou te maken heeft, weet ik bijna zeker.' Ze kijkt haar doordringend aan met haar mooie, blauwe ogen. Genoveva krimpt ineen. Onheil? Nee, alsjeblijft geen narigheid.

'Ik weet niet wat ik ermee aan moet!' zegt moeder ernstig. 'Ik laat het aan God over.' Ze pakt de koperen bel en klingelt ermee hoog boven haar hoofd.

De deur van de hoge kamer kiert onmiddellijk open. Een jongen met piekerig, rood haar steekt zijn hoofd om het hoekje.

'U belijft, edele vrouwe?' vraagt hij.

'Steek de haard aan, Roppert en gooi er wat extra hout op! Ik ga een lang verhaal vertellen.' De jongen knikt en graait

met zijn ruwe handen naar de mand naast de haard. 'Ik ben zo terug! Ik haal zo veel hout als ik dragen kan uit de keuken en steek daarna de haard voor u beiden aan.'

Genoveva wacht tot hij de deur uit is. Haar hart bonkt snel door moeders sombere woorden. Ze heeft een brok in haar keel. Ze zoekt vlug naar een ander gespreksonderwerp. Roppert! Ze zal het over Roppert hebben ... 'O mama, zoals hij vliegt voor ons, hè?'

Moeder fronst haar fijne wenkbrauwen en zegt: 'Ik ga ervan uit dat hij gewoon dankbaar is. Er zijn zo veel arme kinderen op de wereld en ik geef er een paar een plekje om te slapen en karweitjes om te doen. Ze hoeven nooit meer te bedelen in de stad. Dat is mijn opdracht en hiermee volg ik het voorbeeld van mijn Meester.'

Ze loopt naar haar toe en met zorg drapeert ze nog een deken om Genoveva's rug. 'Vergeet nooit dat het onze taak is om mild te geven van onze overvloed.'

Genoveva knikt. Swanewit ... waarom denkt ze ineens aan Swanewit? Zij is het meisje dat een plekje bij de vrouw van de wachter kreeg toegewezen nadat ze meer dood dan levend gevonden werd bij de poort van het kasteel. Haar krullen zijn zo wit als de veren van de zwaan. Een arm kind. Ze is een paar keer bij haar op bezoek geweest, alleen de laatste weken ... is ze het vergeten. Een steek van spijt schiet door haar heen.

Moeder is voor het raam gaan staan. Ze heeft haar armen voor haar borst geslagen, alsof ze zich beschermen wil

tegen de kou. Haar silhouet tekent zich scherp af tegen de oranjerode lucht, die steeds roziger wordt. Ze ziet er mooi uit. Als een rijke prinses. De juwelen schitteren in de fluwelen band om moeders hals. 'Later wil ik net zulke sieraden van mijn hertog krijgen als die van u!' zegt ze zacht.

Moeder draait zich naar haar om en glimlacht.

'Dan zullen je vader en ik je aan een rijke man moeten koppelen, Genoveva', glimlacht moeder. 'Ah, daar is Roppert! Kom op, jongen. Steek rap het hout aan en zorg dat we het warm krijgen, zodat ik zonder haperen het verhaal kan vertellen. Blijf jij straks ook maar luisteren, want verhalen zijn goed voor jong en oud, en voor rijk en arm. Bij de deur is een goed plekje voor jou. Ik wacht tot je klaar bent met de haard.' Zelf neemt ze plaats op een stoel zonder armleuningen, haar voeten uitgestrekt naar het vuur. Genoveva gaat naast haar zitten.

Minutenlang blijft het stil. Alleen het knappen van de houtspaanders in de haard is te horen. De vlammen laaien hoger en hoger op en proberen de kou weg te jagen uit het vertrek.

'Mijn verhaal gaat over een klein deertje met prachtig, lang haar tot op haar middel, dat ze altijd los droeg', begint moeder te vertellen als Roppert in de nis bij de deur heeft plaatsgenomen.

Genoveva sluit haar ogen om zich te concentreren. Moeders stem is helder en melodieus.

'Het had de kleur van wilde honing. Ze was een dap-

per kind en samen met haar moeder, die een echte jonk-
vrouw was, woonde ze in Parijs. Op een dag kwamen er
twee bisschoppen uit Gallië op bezoek en een van hen,
Germanus, legde zijn hand op het hoofd van de kleine
deerne. "Gelukkige ouders van zulk een dochter", zei hij
met een vreemde tongval terwijl hij voor haar op de grond
knielde. "Wil jij een bruid van Christus worden?"

Met haar grote, blauwe ogen keek het meisje de bisschop
aan en knikte.

"Handel dan dapper, mijn kind, handel dapper!" zei hij
ernstig.

Toen dit wichtje een paar dagen later naar de kerk wilde
gaan gaf haar moeder haar een klap in haar gezicht. "Niks
daarvan, ik wil geen vroom gedoe ...". Maar tegen alles in
hield zij vol en toen ze zeventien jaar was, werd ze al voor
bisschop Villicus geleid om aan God gewijd te worden.

Op een sombere, regenachtige dag gebeurde er iets ergs.
De mensen in Parijs waren radeloos van angst, want groot
onheil naderde de stad.'

Roppert springt op: 'Atilla kwam eraan!' roept hij. 'Atilla
viel Gallië binnen.'

Moeder gebaart dat hij weer moet gaan zitten. 'Ja', zegt
ze, 'die wrede Atilla hakte zelfs kinderen het hoofd af en
liet de vrouwen naakt op straat liggen. En nu kwam deze
wreeddaard eraan.'

Genoveva luistert gespannen verder. Waarom zou dit enge
verhaal zo bijzonder zijn volgens moeder?

“Kom met me mee, kom met me mee ...” riep de jonge vrouw. “Moeders van Parijs, laten we tot God bidden en vasten. Zeg tegen jullie mannen dat ze niet moeten vluchten.” Haar stem klonk vast en onverschrokken. Haar ogen keken helder in het rond. “Wie gaat er met mij mee?”

Twintig vrouwen volgden haar in het baptisterium, waar ze op de koude vloer neerknielden en begonnen te bidden. Huilend staken ze hun handen omhoog naar de hemel om te smeken of God de stad wilde sparen. De grond werd nat van hun tranen.

Buiten stonden boze mannen, die hen kwaad wilden doen. “Deze vrouw, die jullie volgen, is een valse profeet!” riepen ze en ze smeten paardenvijgen en straatkeien tegen de wand van het baptisterium. “Wij zullen haar stenigen als een onreine vrouw. Kijk hoe ze onze vrouwen tegenhoudt van de vlucht. Wij allen zullen omkomen in de handen van de gewelddadige koning Atilla.”

“Ja!” schreeuwde een ander. “Gooi haar in de afgrond, deze halve heilige. Weg met haar, weg met haar!”

Opeens zwegen ze. Een oude aartsbisschop kwam snel aansloffen en hij keek heel streng van de een naar de ander. Hij schudde zijn hoofd. “Laat haar met rust, mannen. Zij kiest de enige weg die ons uitkomst kan bieden. Is haar God niet de Almachtige? Heeft Hij niet bevolen te bidden en te vasten in tijden van grote nood?” Vastbesloten weigerde hij de schreeuwende mannen de toegang tot het doophuis.’

Genoveva springt overeind. Haar hart klopt in haar keel. 'En toen? Is ze vermoord?' Moeder gebaart naar Roppert, die staat te popelen om antwoord te geven. 'Maak mijn verhaal maar af, je kent het toch?'

'God verblindde Atilla!' zegt de jongen opgewonden. 'Hij zag de stad niet eens liggen en trok eraan voorbij, zonder de mensen kwaad te doen. Hij werd verslagen bij Troyes.'

Moeder knikt. 'God liet zich verbidden', zegt ze. 'En dat is de les van deze geschiedenis. Onthoud dat Hij jouw gebed hoort; waar je ook bent, wat er ook gebeurt.'

Genoveva voelt dat haar hartslag versnelt. Zegt moeder dat tegen haar in het bijzonder? *'Waar je ook bent, wat er ook gebeurt ...'*

'Hoe heette deze vrouw?' vraagt ze.

Moeder glimlacht. 'Ze heette ook Genoveva. Ik hoop dat jij net zo'n goede vrouw zult worden als zij: oprecht en trouw aan je roeping.'

Genoveva buigt haar hoofd en trekt de deken strakker om zich heen. Een gevoel van onrust knaagt aan haar. Draagt zij de naam van deze heilige? Ze wringt haar handen in haar schoot en zegt: 'Ik zou veel liever trouwen, want de bruid van Christus zijn lijkt me zo saai. Is dat mijn roeping, denkt u? Geen kinderen krijgen, altijd maar bidden, geen goud en zilver, geen edelstenen op mijn mutsje, geen tuniek van satijn ...'

Roppert schiet hardop in de lach en slaat op zijn knieën.

‘Haha, wie maalt er nu om zulke dingen? Daar moet je rijk voor zijn!’

Met een enkel gebaar stuurt moeder hem weg uit de kamer en slaat dan haar armen om Genoveva heen. ‘Ik bedoel niet dat je non moet worden, mijn lieve kind ... Maar ik heb het idee dat God dingen in je leven zal brengen waar je niet omheen kunt. Probeer daarom op deze Genoveva te lijken, wat er ook gebeurt ...’

Die avond kan Genoveva niet in slaap komen. Rusteloos rolt ze van haar ene zij op haar andere. Dat voorgevoel van moeder ... Bah, niets aan! Misschien wordt ze wel ontvoerd door roofridders of krijgt ze een ongeneeslijke ziekte. Was vader maar hier, hij kan met wat grapjes alle zorgen wegwuiven, zodat er niets meer te prakkiseren valt. Wat duurt zijn inspectietocht lang dit keer!

Als ze eindelijk toch in slaap sukkelt, droomt ze een vreemde droom: Op de houten tafel in de troonzaal van het kasteel staat een gouden kroon vol juwelen. Het licht van de kandelaar valt er precies op, waardoor alles schittert en fonkelt. Genoveva kan haar ogen er niet van afhouden.

‘Wie zal deze kroon dragen?’ vraagt ze nieuwsgierig.

‘Genoveva!’ roept een stem. ‘Genoveva is waardig genoeg om hem te dragen.’

Net als ze blij wil opspringen legt een sterke hand zich om haar bovenarm. Tot haar grote ontsteltenis ziet ze een vrouw naar voren komen, gekleed in een eenvoudige

habijt. Ze loopt uiterst voorzichtig, alsof ze lange tijd ziek geweest is. Een hinde volgt haar op de voet.

Genoveva bijt op haar lip. Wie is deze vrouw?

Geen mooie gravin is ze, maar een magere vrouw met een dodelijk witte gelaatskleur. In haar grijze ogen glinstert een geheim. Is het berusting?

Ze blijft ingespannen kijken naar deze vrouw, die nu bij de houten tafel is aangekomen en haar handen uitsteekt naar de gouden kroon vol juwelen.

Genoveva hapt naar adem. Die handen, dat zijn haar eigen handen! Maar ze zien eruit alsof ze ermee in de haard gewroet heeft. In een reflex draait ze zich om en holt geschrokken de troonzaal uit.